

2/8⁰

848

19
Kak młodzenz póndze po czistym
puczu?

Schwundar

na pucz psches šwjat
do nebja.

Wschitkim młodym Szerbam
pschi wustupenju s wótzneho doma w luboszi
poskiczeny

wet

Erusta Bohuwjera Jakuba,

ev. luth. duchomneho pschi michalskej wešadzi w Budyschini.

M.S.

218°

maczizy šerbskeje

848

pschini 1852.

pola R. B. Šiki.

H. Dućman.

22 XII P- 762

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

[Faint, illegible handwriting]

11

12

13

Kak młodzenz póndze po czistym
puczu?

Sobudar

na pucz psches swjet
do nebja.

Wschitkim młodym Sserbam
pschi wustupenju s wótzneho doma w luboszi
poskicjeny

wot

Ernsta Bohuwjera Jakuba,
evang. luth. duchomneho pschi michalskej wosadzi w Budyschini

S nakladom macizy serbskeje

48° - 848

W Budyschini 1852.

Gzischejane pola R. B. Hiki.

Aczjeja za mlodosz!

Ty nadzija wschichodnych czasow,
Sslysch wschak, ta lubosz cze woła, tu se wschit-
fich hasow.

Posluchaj ju, — kotraž tak husto cze hnu.
Zesusej wutrobu podaj!

Woprui te rjane, te mlodne a weselke kejenje,
Woprui tej' mlodoszje myslje a mozy wschje renje
Zesusej tu, — temu najsprawnischemu, —
Tem' wulkem' kralej tej' hnady!

We Šhrystuŝu lubowani pŝche- czeljo!

Naŝch knes Jesus praji: Wojuicze wo to, so byŝchcze pŝches te czjeŝne wrota nutschli (Luf. 13, 24.). Pŝchetož dwaj pucjai pŝches ŝwjet ŝtaj: tón jedyn, tón rumny pucz ŝwjetneho, hrjeŝneho weŝela, kiž pŝches te wŝchjerofe wrota k ŝatamanŝtwu delje wedže, a po kotrymž jich tak wele khodja; tón druhi, tón wuŝki pucz ŝapriecja ŝwjeta a pobožneho czjeŝzenia teho knesa, kiž pŝches te czjeŝne wrota k žiwenu wedže, a maŝo je jich, kiž jón namaŝaju. (Matth. 7, 13. 14.)

Na tym prjenim tuteju puczow khodzjeŝtaj Sophani a Pinehas, taj neduŝchnaj ŝynaj teho wóŝchomjeŝchnika Elia we Iŝraelu, kotrajž ŝe ŝwojim beŝbožnym czinenjom žytemu ludu k wulkemu pohorŝchenju bjeŝtaj, a ŝa to wobaj bromadzje na jenym dnju we krawnej buwi pŝhecziwo Philistiŝkim žaŝoŝny kónž wŝaŝtaj. (1 Sam. 2. a 4.) Na tutym puczju khodzjeŝche tež tón ŝhubeny ŝyn, kiž ŝ wulkim kubŝom wot nana precž do žuŝby czehniŝche a tam po pŝhecziwenju žyŝeho ŝwojeho ŝamóženja we wrótnym žiwenu do tajŝeje nuŝy ŝapaže, ŝo ŝo ŝa ŝwinjazeho paŝtyrja pichŝtajicž dyrbeŝche, a tež jaŝo tajki hiŝchcze te ŝtodžiŝna nemjejeŝche, kotrež ŝwinje jeho knesa žerichu. (Luf. 15, 11.)

Na tym druhim, tym wuŝkim puczju djeržeŝche ŝo tón pobožny iŝraelŝki mlódzenz Joseph,

kiž pschi najcžežschich spytowanjach Bohu swjerny
wosta a swojej sawedžerzy wotmolwi: kak móht
ja tajku stósz cžinicž a pschecžiw o Bohu
shrieschicž? (1 Mojs. 39, 9.); kotrehož pak
Bóh tež posdžischo jeho swjernosžie dla k wulkej
cžesži pschineše. Na tu tym pucžu khodžesche
tež Daniel, kiž jako bohabojasny israelski hólz
s Judy do póhanskeho mjesta Babilona pschindže,
a tam šredž babylskeje skaženosžie swoju wu-
trobu cžistu sakhowa a wjernemu Bohu štuže-
sche, ale tehodla tež we wulkej hnadži psched
swojim nebestim knesem stejesche a psches jeho
móz slawsteje jamy wumóženy bu. (Dan. 1. a 6.)

Na jenym wot tuteju dweju pucžow ma
kóždy wot nas psches swjet hiež. Wosředža
neju žadyn třecži neńdže. — Dyrbi potajkim
křesčijanskich pobožnych starschich džjeczo, kiž bje
hacž dotal pod swjernym wodženjom swojeho
nana a swojeje macjerje na dobrym pucžu kxo-
džito, se starschiskeho doma precž do žusby cžahnycž,
ach, dha je jimaj tak styskno, jako bychu swojeho
šyna aby swoju džówku, kaž štabu wowžku
bes torhaze welki póštali. Woni šo styskniwje
prascheja: hacž budže tež jich džjeczo na wustim
pucžu k žiwenju wostacž? Šu-li woni jo tež
we potšiwosži a we napominanju k temu
knesej horjecžahnuli, (Ephes. 6, 4.); šu-li woni jo tež
hacž do posleneje sčtundy prošyli: T w o j e ž i w e
d n y m j e j B o h a p s c h e d w o c ž o m a j , a
h l a d a j š o , š o d o ž a n e h o h r j e c h a n e =

swolisch a necžinisch pschecziwo božej
 kasni, (Tob. 4, 6.); su-li so tež hishcze pschi
 poslenim rosžohnowanju božej wótzowskej hnadži
 poručili, a se starym Tobiašom (5, 23.) prajili:
 dha cžehn, Bóh bydž s tobu na twojim
 pucžu a jeho jandžel přichowodž tebe;
 ach, woni maju šo tola bojecz, so móht šwjet
 se šwojimi žadoszemi na tej šlabej, nespýtanej
 wutrobi jich džieszja wjazy mozy dobycz, hdyžli
 ta dobra rada a próstwa s jich erta. Přichetož
 kaš husto šo neshoni, so překnych ludži džjeczo, kiž
 s dobrej wučžbu wuhotowane a we pschi newiny
 a pobožnoszje do šwjeta cžehnišche, jara bóršy
 pad wobendže a s hańbu pschifryte šo domoj
 wrócžesche. Zajke šrudne šhonenja starschich a
 džjeczi wutrobny bojasne cžinja.

Hduž šo tež we tutym našchim štym cžasu
 wele nanow a maczerjow, wele młodnych šynow
 a džówkow starosziwje prascheja: Kaš mło-
 dženz póndže po cžistym pucžu? Na
 tuto praschenje nech šo s božej pomozu we tutyh
 knižkach wotmolwenje pyta.

Psalm 119, 9—12.

Kaš młodženz póndže po cžistym
 pucžu? Hdyž wón šo džerži po twojim šłowi.

S žylej šwojej wutrobu pytam šo k tebi:
 nedopuschcz mi błudžicž wot twojich pschikasnjow.

Ša sšhowam we šwojej wutrobi twoje šłowa,
 so bych pschecziwo tebi nehrieschił.

Kwaleny budž ty, Kneže; nawučž me šwoje
 wustajenja.

Tón psalm, we kotrymž tute słowa steja, rjeka, kšcheszianow skoty ABC., dokelž wón tak wošebne rospokasanje k kšcheszianskemu žiwjenju dawa. Tež na to praschenje, kak młodženž pónđže po čistym pucžu, wón dobru radu wje. Předy pak hačž tuhlej radu słyschimy, dajće šo nam prashecž, kajki to pucž je, kotryž šo čisty menuje.

Čistý rjeka tón wuski pucž, kiž k žiwjenju wedže, tón pucž pobožnoszje a poslušnoszje pschecziwo božim kasnjam. Wón šo čistý menuje, dokelž czi, kiž na nim khodža, beš poruka žiwi byčž, šo wscheho smašanja š hrjechom hladacž, wutrobu a wschitke šwoje stawy Jesusej šwecžicž a we bjetej draszi newinoszje khodžicž dyrbja. Na tajkim čistym pucžu ma šo kóždy dđeržecž, kiž chže wjerný wučžomnik Khrystušowy byčž. Ale pschede wschitkimi dyrbja šo młodženžy sa nim prashecž. Bichetož młodženžow k róna a najlubosnišča pycha je nesmašanosz a čiste šwjedomnje, młodych holžow a newestow najčžešnišchi wjenž a najwetsche samóženje psched Bohom a cžlowekami je potšivosz a bohabošasna wutroba.

Dokelž pak žyly šwjat we stym lejži, (1 Joh. 5, 19.) dokelž na wschjich pucžach młodych bratrow a młode šotry podeńđžemy, kiž šrudni škorža: ta k róna mojeje hłowy je spanuła, bjeda nam njetk, dokelž šo pschehrješchili šmy, (Šrud. khjerl. 5, 16.), dokelž špytowanja k wotpadej wot teho knesa našch młody lud se wschjich stronow nadpaduja, a wysche

teho tež kóždy wot swojeho samšneho lóschta
czehneny a wabeny budže, (Zak. 1, 14.), a druhdy
jara czesko je, czertej tak napschecziwo stacz, so
wot naš czekne, (Zak. 4, 7.), dha je derje na
czasu, so starschi a dzjeczi, duchomni a wošadni,
wschitzy hromadzje a kóždy wošebje prawje husto
psched Boha s tym praschenjom stupja:

Kak młodženž póndze po czistym puczu?
Kneže Božo, wótze mojeho žiwjenja, s tajkim pra-
schenjom pschindu tež ja njetko psched twoje hnadne
woblecžo. Wotmolw mi psches twojeho šwjateho
ducha! Rycž ty šam s twojim šlabym, hrjesch-
nym štwarenjom we tutych morwch pišmifach.
Twój wotrocžk, twoja dzówka šlyšchi, a chže rady
czinicž, schtož ty kasašch. Šamen.

Kak młodženž póndze po czistym puczu? Na
tajke praschenje Boži Duch we horekach pomenowa-
nym psalmi šam wotmolwi: „Šdyž wón šo
džerži po twojim šłowi.“ — Bože
šłowo pak je dwojake: Bože šłowo s hory
Sinai, kotrež Bóh psches šwojeho wotrocžka
Mójsaša k Židam rycšesche, aby boži šakon,
to je: ta wucžba, kiž pokáže, kajzy šmy, schto
czinicž a czeho šo wostajicž dyrbiny. A bože
šłowo s hory Golgatha, kotrež je Bóh psches
šwojeho šyna Khrystuša k wschitkim czlowekam
rycžak, aby boži Evangelion, to je: ta wešeta
powešž wot božeje hnady a wodacžja hrjehow a
wjeczneje šbóžnosžje we Khrystušu. Bože šłowo
šu potajkim: wschitke te šwjate a šbóžnych cži-

njaze wučžby, schpruchi, schtucžki a khjerluschie, kiž my wot dźjecžazych ljetow sem nawuknychmy, a jako nebeski schaz we kschinji nascheje wutroby wschudžom se sobu wokolo nosymy, kotrež my wschjednje snowa sašo spjewacž, čžitacž (lasowacž) a pschepomnicž, kóždu nedželu tež we božim domi klyšhecž, aby sami sa so po bibliji aby po druhich dobrych knihach rospominacž móžemy a dyrbimy. A po tu tym božim kłowi my so we žiwenu djeržimy, dyž:

I. Bože swjate kasnje stajnje a na wschjech pucžach psched woczomaj skhowamy a po nich čžinimy.

Haj, luby bratsje a sotra we tym knesu! Chžesch-li po čžistym pucžu khodžicž, a so po Božim kłowi djeržecž, dha dyrbišch wschjednje sdychowacž: „sžykei mojej wutrobu pytam so k tebi, nedopuschcž mi bžudžicž wot twojich pschikasnjow.“

Młodženz, muž a wschjedžiwž, aby kóždy, kiž so k Bohu pyta, nakhili swoje wuschki k temu swjatemu kósu, kiž s teho móžneho rimanja na hori Sinai delje do jeho wutroby klineži: „Ja sym tón knes twój Bóh.“ Čžlowek, kiž so s žykei wutrobu k Bohu ma, ničžo sa tak wysoke nedžerži, ničžo tak hóržy nelubuje, hdyžli teho knesa, swojeho Boha. Bóh luby knes je jemu najdróžšchi schaz, najlubšchi pscheczal. Božna duscha ničžo swjetne k swojemu pschibohjej nima. Ani kļeboro aby stoto, ani

druhe samoženje aby kubko, ani psychna drašta
 aby swjetna cześ, ani dobra jjedź aby piczje,
 ani rianosz aby sylnosz czjeła, ani mudrosz ro-
 soma aby wuschiknosz stawow, ani wošozny aby
 bohaczi pscheczjeljo, wschitke tute semske wjezy
 pobožnej duschi tak drohe a lube nejšu, so by
 je k swojim pschiboham mjeta a se wschjemi swo-
 jimi myšlemi nad nimi wišala. Nje! Sejny
 Bóh je jeje wešelje a radosz, jeje schkit a
 stónzo, jeje jene a wscho.

Hduž tež tajka duscha bože meno a boži
 džen we najwetschej cześi djerži. Kosne swa-
 renje a hanenje, nablasne ryczje a swjate wjezy
 wušmjeschowaze žorty, selenje a fleczje, netre-
 bawsche roczenje a wopacjne pschisahanje s erta
 žaneho pobožneho młodzenza a muža štyšchane
 nebudza; wele bóle šhwalenje a džakowanja, pro-
 schenje a modlenje. — A boži swjate džen
 s prosnym domach leženjom aby s newužitnym wo-
 koto bjehanjom, aby se šydanjom ma mjestach
 hrjeschneje wešeloszje wotšweczicz; nedzelu bes
 nutyrneho sdychnenja k Bohu šapoczecz, bes fe-
 mschihicza wobencz, a s piczom, s hracjom a snem-
 drym rejwanjom, we forczmach wobšanknycz,
 to žadyn duschny młodzenz, žadyn rosomny muž
 psches wutrobu pschinesz nemóže. Wón srosemł
 Salomonowe šłowa (Prjed. 12, 1): Wešel
 šo młodzenzo we twojej młodoszi a
 nech šo twoja wutroba s raduje we
 twojich młodych ljetach; a cžin, schtož

So twojej wutrobi spodob a twoji-
maj woczomaj so lubi, zylje hinaf, hacz
sebi jo swjet po swojej lóchkej myšli wuffta-
duje. Wón nesabydže, so na tym samym mje-
szi dale pišane steji: a wedž, so cže Bóh
sa to wschitko budže psched sud wesj.
Wón so teho dla po wrotnym waschnju swjeta
neswěseluje; jeho duscha weseli so we Bo-
hu, swojim sbóžniku. Wón weseli so na
tych rjanych božich službach pschi Jesušowym
wołtarju, na tych modlitwach a próstwach, ko-
trež wón se swojeje komorki k nebju horje stu-
pacž dawa, a na tych natwarjazych rošnyčo-
wanjach, kotrež wón s towaršemi runeho do-
breho smyšlenja dzeržecž móže; wón weseli so,
so móže we czíšini nedželje wot wschitkich pró-
zow a wobczěžnosžjow tydjenja wotpoczowacž; a
ma pschi tym sbóžne predysacžucžje teho wječž-
neho sabbatneho wotpoczinka, kiž je božemu
ludu we nebestim Kanaani pschihotowany.

Kak młodženz pónđže po czíšym pucžu?
Hdyž wón nana a macžer cžeszi a posłu-
cha. Ale niž jeno tak dołho, hacž sa jich
blidom sobu syda a jich khlieb jje a na jich
herbstwo woczakuje. Nie, hdyž wón tež jako jich
dorosženy syn aby džowka, hdyž wón tež daloko
precžkach we zusbj, hdyž wón tež po smercži
swošich šarschich hišcže jich wucžbow a napo-
minanjow kedžbu ma, a jim k wesělu a k cžeszi
kžodži, so by jich žohnowanje stajnje a wschu-

djom pschi nim wostało, a woni jeho tež psched
božim thronom we nebešach hišcycze s wešetosziu
sa swoje dzjeczo spósnacž móhli.

Rak młodzenž dale po cžistym puczu póndže?
Gdyž wón cžiste a potsiwe žiwenje we-
dže we słowach a we skutkach. Wón
pschi tej kasni: Ty nedyrbišch mordowacž,
jeno na tu cžlowsku krej nespomina, kotruž ru-
bežnizy a mordarjo we službi helskich duchow
pschi sabiczu swojich bratrow pschelija. Wón
spomina pschi pjatej a sčestej kasni tež na tych
nepotsiwych muskich a mandželstwa łamarjow,
kiž pschi sawedženjn newinowatych młodych holecž-
kow duschje morja, kiž je Jesus se swojei
šwjatej krowju droho wukupił, a je hrješchnemu
skaženju podadža; wón spomina tež na te krawne
šylsy, kiž cži starschi tajkich sawedženych a k hańbi
pschinešenyh na teho neschwarneho sawednika
swojeho dzjeszja ptafaju, a na te srudne štoržby,
s kotrymiž woni wo wecženju k nebešam wołaju.
Wón spomina pschi tutych kasnjach na tych boh a-
sabycžiwych młodzenžow a mužow, kiž we
hańbnej službi kurwarstwa šami swoje duschie
morja a je heli podadža, dokelž křobli dospě su,
se šwjatej pschišahu psched Bohom na to pschi-
šahacž, so žani nanojo nejšu, hacž runje wedža,
so njehdy jich nemandželste dzjeczo psched Bohom
pschecžiwu nim wustupicž a škoržicž budže: ty šy
tola mój nan, ty šy me we necžeszi pľodžił, a
šy šo potom sa mne hańbowat, a šo jako šhar

psched Bohom me wotrekt, so bych ja twoje meno nosyčz nemóht, a moja boha macz te hubene tolerje nedostata, kotrež k khljebej a k draszi sa mne tak nusnje trebasche. Wón spomina pschi 5tej a 6tej kasni tež na te neduschné, nepotsiwe holzy a žónske, fiž su te plody swojeho neschwarneho žiwenja hižom we macžernym žiwoczi morite, so bychu s tajkim swojim mordarstwom necžesž a hańbu psched swjetom wot so wotwobroczi; wón spomina t.ž na te sšawne mordarki newinowatych dzjeczi, fiž je wyschnosž s meczom sudžita; kaž tež na te, kotrež hšichčen Bóh sudžicž budže, dokelž tajku swoju stóšž hacž dotal psched swjetnym sudom potajicž wědžichu. Na wscho to pobožny młodženž spomina, a s hłoboko sašorenym duchom horzo sdychuje: Kneže, Božo wótže, a kneže mojego žiwenja, swarnuj me psched nepotsiwym woblecžom, a wotwobrocž wotemne wšchje sše lóschty, nedaj mi do wopitstwa a nepotsiwosžje panycž, a swarnuj me psched nehanibitej wutrobu. (Sir. 23, 5—7.)

A młody cžlowek, fiž takhlej sdychuje, budže tež wo móž k dopelnenju wšchitkich druhich kasniow prosyčz. Wón nebudže s paduchami a s hebakami džeržecž, (Pchisł. 29, 21) nebudže sebi franene kubło domoj nesž; budže wele skere se swojimaj rukomaj nješcto dobre dzjetacž, (Eph. 4, 28) a so spokojicž s tym, sčtož jemu

Bóh dha, a smjeje dosz, hdyž žiwnošz a draštu ma, (1 Tim. 6, 6 — 8); nebudze tež wschitku swoju sdu a warbu, kaž njekotši waschnje maju, s picjom, s hracjom, s rejwanjom a na hordjenje s rjanej draštu pscheczinicž, wón budze šebi sa čas nusy njeschto na stronu položicž. — Tež nebudze tajki falschnje šwjetsicž pscheczimwo blischemu, a ani psched šudom, ani we wschjednym žiwensju kže rycžecž, nebudze tež nikoho satamacž, ale beš winy haneneho samolwecz. Zeho rycž budze pschezo lubošna a se šelu sačinena. (Kol. 4, 6.) — A so tajki mlodženz druhim hrjeschnym žadosžjam we šwojim šmertnym cžjeli nebudze knežicž dacž (Rom. 6, 12), so budze wón šwoje cžjelo s tymi lósch-
tami a žadosžemi kšchizowacz, (Gal. 5, 24), a šwoju wutrobu k wobydlenju šwjateho ducha wušweczicž, a na tym dzjelacz, so by boži cžlowek dokonjany był, k wschemu dobremu skutku hotowy, (2 Tim. 3, 17.) to šo hachlej drobnischo rošestajecz netreba.

Schtóž šo s žylej šwojej wutrobu k Bohu pyta, budze šo wscheho hladacz, schtóž je Bóh we šwojim šakonju šakasať a nebudze šo wot jeho pschikasnjow bludžicž; budze pať tež na wscho myšlicž, schtóž cžješne, schtóž prawe, schtóž potziwe, schtóž lubošne, schtóž kšwalobne a njekajki dobry pozčině je, (Phlp. 4, 8.) a cžinicž, schtóž je Bóh we šwojim škonju pschikasat. Wón budze

s jenyim słowom prsenju hawptšchtuku we katechiſmuſu dđeržecz. — Glaj, tak ſo młodzenz po Božim ſłowi dđerži a po czistyim puczju kłodzi. Wón dyrbi pschi tym pak tež:

II. Brawu wjeru dđeržecz a we skutkach wopokasacz.

Kšesztianski człoweł noſy wot naroda ſem ſnamjo ſwojeje ſbóžnych czinjazeje wjeru na ſebi. Wón je na to meno Jeſom Kšryſta kšeczeny k woadaczju hrjehow. Wón je po czjeli a po duſchi hnadne ſtwarenje teho tšijeniczkeho Boha. Wón je we ſwjatej kšeczenzju ſweczeny k dżješju ſwojeho nebeſkeho wótza, k wumoženemu božeho ſyna, k nowemu ſtwarenju ſwjateho ducha a k pschichodnemu herbi wječneho žiwjenja. A wſchitka tajka boža hnada we Kšryſtuſu je nam pschi wobnowenju kšeczenskeho ſluba wot Boha wobtwerdžena była. Spomnajo na tajke bohaſtwo božeje ſmjelnosžje dyrbi kóždy ſdychowacz, kaž we tamnym psalmi ſteji: „Da ſkhowam we mojej wutrobi twoje ſłowa, ſo bych pscheczitwo tebi nehrješkit,“ to rjeka jow: ja dđeržu moju wjeru, ja na tebe, Božo, neſabydu, ſo bych ſ twojeje hnady newupanył. Nje, ty, tšijeniczki Božo, dyrbiſch moja rada a pomoz, moje rodžiſchczo a khowanka we žiwjenju a we ſmerezji bycz a woſtacz!

Bratsje a ſotra we tym knesu! Ty potajkim po czistyim puczju pónđješch a wſchitke bože

słowa we wutrobi sakhowasch, hdyž ženje nesaby-
 dzesch, so tón wscheho móžny stworiczel
 nebesow a semje, tón wótž wschitkich cžlow-
 skich dzjeczi, so je tón tež twój wótž we Khrystu-
 stu, so je wón tebi „czieta a duschu, rosom
 a wschitke stawy dať, a cze wot naroda sem je
 wschej potrebnošću teho czieta, a žiwjenja boha-
 czije wobstarat.“ Pšchetož hlaj, pšchi wschjednym
 džakomnym wopominanju tajkich nesabžuzenyh
 božich dobrotow budžesch ty twojemu stworiczelej
 a sdžeržerej rady twój winojty džak a hódnu
 křwalbu woprowacz a jemu s poabłuschnošću pšche-
 cziwo jeho kasnjam abłuzicz. Hduž budžesch wschitkón
 dobry dar, kotryž s wyabłoszi delje pšhindze, kóždy
 džen, na kotrymž boža hnada na tebi so wob-
 nowi, kóžde wodjenje twojeho žiwjenja, we kotrymž
 boži porst widzišch, s modlenjom šweczič a s dža-
 kom s božich rukow horjewšacz. Ty budžesch s
 Dawitom spjewacz: To by mojeje wutrobny
 weselosz a radosz byla, hdy bych tebe
 s weselym ertom křwalicz dyrbjať.
 Hdyž so do kóža lieham, spominam
 ja na tebe; hdyž wotzuczju, ryczju ja
 wot tebe. Pšchetož ty by mój pomoz-
 nik a pod křodkom twojich křhidłow
 křwaluja. (Pš. 63, 6 — 8.)

Luby syno, luba džowka! Po cžistym puczu
 ty pónidžesch, bože słowa we wutrobi ty sakho-
 wasch, hdyž nihdy nesapomnišch, so Jesus
 Khrystus, boži jeniczki narodženy syn, naschich

wščitkich wumožnik, to bože jehnjo, kiž teho swjeta hrjechi neše, so je tón tež twój nebeski mištyr a duschje pastyr, twój knes a sbóžnik, „kiž je se swojej swjatej a drohej krowju tež cže hubeneho, satamaneho cžloweka wot wščitkich hrjechow, wot šmerczje a cžertowskeje mozy wumóhł a dobył.“ Pšchetož hlaj, we wšchjednym džakomnym wopominanju a wobhladanju tajkeho droheho wumožnja twojeje duschje budžesch tež šo se wšchjem, šchtož mašch, šcžjetom a š duschu twojemu Jesušej šwecžicž a prajicž: ja chzu rady wšchon twój a we twojim kralestwi pod tobu žiwy bycž. Šduž budžesch ty tón šzeptar jeho mozy kšchicž, a jemu, šwojemu nebeskemu kralej we wutrobi kralowacž dacž, a jemu šlužicž we wječnej prawdosži, newinosži a šbóžnosži. Ty nebudžesch tam dale šam šebi žiwy, ale temu, kiž je ša tebe wumreł a horjestanuł. (2 Kor. 5, 15.)

Kšchesžijan we młodych a we starych lietach, bože šłowo šakhowajo, po cžistym pucžu pónđže, hdyž cžuje, „so wón šam se šwojeho rošonia aby mozy nemóže do Jesom Khrysta, šwojeho knesa, wjericž ani š nemu pšhincž,“ ale wjeri, so tón šwjaty duch, tón nebeski troschtar, kotrehož Jesus wšchitkim šwojim šwjernym wučžomnikam šlubesche, tu wolu a to dókonenje do naš płodži. Pšchetož hlaj, špóšnaje-li jo wjerjazy młodženz, muž aby wšchjedžiwž š džakom, so je tutón nebeski wodžer, wot jeho kšchcženzy šem, we schuli a

w zyrkwi, psches starschich a wuczerjow, psches słowo a sakramentaj, psches hłóš jeho šwjedomnja kaž psches srudne a wešeke seńdženja jeho žiwenja na jeho roššwjeczenju a wušweczenju, na wobtwerdženju a šdzerženju jeho duschje we prawej, sbóžnej wjeri dzjelak; spuszcza-li wón šo s zytej wutrobu na to, šo je tutón nebeski wuczer a wodzer tež tón najšwjernišchi troschtař, „kiž wschitkim wjerjazym a pokutnym wschjednje wschje hrjechi bohacze wodawa, a budze jim na šudny džen we Khrystušu tež to wjeczne žiwenje dacž,“ dha budze šebi tež džen wote dnja nowe dary šwjateho ducha wuprošycz, a na jeho hnadne czechnenja šwjeru kedžbowacz. Šduž nebudze š Davitom spjewacz pschestacz: Stwor we mni, Božo, cžištu wutrobu a daj mi nowe ho wjesteho ducha. Nesaczíš me wot twojeho woblecža a newsmi twojeho šwjateho ducha wote mne. Troschtuj me ša šo štwojej pomozu a twój hotowy duch šdzerž me (Př. 51, 12 — 14.), šo bych tež ja junu to herbstwo štymi šwjatymi we nebesach dostacz móht.

D, ta wjera do tsijeniczkeho Boha je ta khorhoj, wokolo kotrejež Kšcheszjenjo, jako Khrystušowi wojazy, do bitwy pshecziwo newjeri a hrjechej wonczahnu. Wona je šwjata khorhoj, tkana š drohich, štoczanych a židzanych nitkow božeho šłowa š knihow božich prophetow a ja- poschtolow, a je wobarbena š tej frwju wele tam-

syni martyrarjom, kiž pod tutym snamenjom swjet
a smercž pschewinuchu, a njetko to krašne doby-
czie božich wuswolonych we nebesach djerža.

Wojujcze tež wy, lubi synojo a dźowki wa-
schich pobožnych serbskich wótzow pod tutej khorhoju!
Stejcze twerdžje we wjeri do tsjenicžkeho
Boha. Nech so wam to słowo wot kschiza
ženje hłuposz nesda, jako tym, kiž shubeni
budža; mjejcze, wobkhowajcze a cześje jo wele
wjazy jako božu móž (1 Kor. 1, 18.), kotraž
sbóžnych cžini wschitkich, kiž na to
wierja. (Rom. 1, 16.) Tajku wieru djeržo,
budjecze wy to polo pschecziwo wschitkim waschim
nepscheczlam wobkhowacž, a naposledk jako hnadne
myto swjernosžje frónu žiwjenja s Jesusowych rukow
dostacž. — Wtódženž po cžistym pucžu pónđže,
hdyž ma prawu, žiwu wieru; a se skutkami wo-
pokasuje, kak drohe a swjate jemu wschitke wuczby
druheje hawptschtuki we Katechismusu su;
a so wón psches wobstajne djerženje tych samych
wjecznu sbóžnosž herbowacž so nadžije. A to
budže so jemu, psches božu hnadu, cžim ljepe
radžicž, hdyž tež:

III. Te dobre wustajenja božeje hnady
swjeru wužiwa.

Najwyschi pastyr a biskop naschich duschow,
Jesús Khrystus, neje nam jeno prajił, schto my,
jako stawy jeho kralestwa cžinicž a wiericž
mamy, hdyž chzemy swój bjež psches tu tón

ſwjet derje dofonecž, a junu k tej ſhromadžiſni jeho ſwjatych we nebeſach pſhincž. Wón je nam tež nebeſke dary dať, ſ kotrymiž my na naſchim pucju pſcheš hrjeſchny ſwjet k ſbóžnej wječnoſzi, ſwojej mucžnej ruzy poſylnicž, ſwoje woſtabnene kolena wobtwerdžicž, a ſwoje bojaſne wutroby ſhroble čžinicž a troſchtowacž móžemy. (Deſ. 35, 3.4.) Tute nebeſke dary ſu: Bože ſłowo, modlitwa, kſchcženža a ſakra-ment teho woſtarja aby te hnadne pomocne wjezy, wot kotrychž ſo we poſlenich ſtawach naſcheho Katechiſmuſa rycži.

Tež tón, kiž je ſpocžatk a kónž naſcheje wjerny (Hebr. 12, 2.), tež Jeſus Chryſtus je ſa ſwoje ſemſke žiwenje pſchi wužiwanju tychhlej božich wuſtajeńow možy wječneho žiwenja wučžut. Tež wón wojowasche ſ brónju božeho ſłowa pſhecžiwo ſpytowarej a pſchewinu jeho nadbjehanje ſ tym pſchwołanjom: piſane ſteji. Tež wón je we tych dnjach ſwojeho czjeła modlitwu a próſtwu ſ wulkim wołanjom a ſe ſylſami wo-
prowať k temu, kiž jemu wot ſmercžje pomhacž móžesche, a je tež wuſlyſchany buť teho dla, ſo wón Boha we czeszi mjejesche. (Hebr. 5, 7.) Tež boži ſyn je ſo kſchcžicž dať, ſo by ſo wſchitka prawdoſž dopelnika (Math. 3, 15.), a je pſchi ſwojej kſchcženžy we Jordani ſwjateho ducha na ſo delje pſhincž widžit. Tež naſch kneš Jeſus je ſo we tej nožy, jaſo wón bu pſcheradženy, pſchi wudžjelenju teho nebeſkeho khljeba a picža

ſwojeho wotkasanja, k temu cžežkemu puczu do božeho ſuda we Gethſemane, a k temu krawnemu bjedženju na Golgatha poſylnik.

A hlaj, we wſchjem tym je nam Jeſus wopiſmo ſawoſtajił, ſo bychmy ſljedžili ſa jeho ſtopami. (1 Pjetr. 2, 21.) bože ſlowo, modlitwa a ſakramentaj kſchcženzy a ſwjateho wotkasanja ſu te bože bronernje, ſko-trychž ſebi wſchitzy wjerjazy, woſebje tež młodži bjedzerjo we Khrystuſowym wójſku ſwoje najliepſche brónje kwojowanju pſhecžiwu ſwojim nepſhecželam wſacž dyrbja, je-li ſo pſchi bjedženju ſa božu cžeſz ani na prawizu ani na liewizu ſabłacž, ani zoſacž aby pſchjeracž nechadža. Hduž dyrbi kóždy ſpjewacž, kaž we teſzi ſteji: „khwale ny bydž ty kneže, nawučž me ſwoje wuſtajenja.“

Młody bratsje, młoda ſotra we Khrystuſu, praſchesh ty ſo teho dla hiſchcže jun krocž: Ka-ja młodženž po cžiſtym puczu póndu? dha cži ſwjaty duch wotmolwja: wſmi ſebi žyłu brón božu. (Eph. 6, 13.) — Woparaž ſo pſchede wſchitkim ſmecžom teho ducha, kotrež je bože ſlowo. Nech nepſchin-đu knihi teho ſakonja wot twojeho erta, ale pytaj we nich wodnjo a wnozy, ſo by dzeržal a cžinił žylie po tym, ſchtož we nich napriſane je. Tehdym budže ſo cži radžicž na two-lich pucžach, a ty budžeſch wſchitko

mudrje cžinicž (Jof. 1, 8.). Bože słowo bydž twojim noham šwjera a šwjeto na twojim pucžu. (Př. 119, 105.) Spominaj stajnje a wschudžom na teriane schpruchi a khierluschje, kiž šy wot młodoszje šem nawuřnył. Wone šu kaž drohe paczerki we štocžanym recžasu wokoto schije, jako jasne dejmanth we drohim perscheczeni na poršzi. S tajkej pychu wuhotowany móžesch ty kóždemu spytowarej stroschije napschecziwo stupicž. Wón psched tym jasnym šwjetkom božeho słowa cžjeka. Budžesch-li ty kóždemu pohorschowarej a sawednikej wotmelwicž: š bjeħn šo wot teme, Satane, pišane stej, ty dyrbišch Bohu šamemu šlužicž. (Matth. 4, 10), dha budže cže cžert wopaschecžicž, a boži janđelio budža pschistupicž a cži šlužicž, ty smiejesch wulki dobytk ša cžjeto a ša duschu, ša cžas a ša wječnosž.

Kak ja wot młodoszje hačž do šmerezje po cžistym pucžu pónđu, ty šo praschesch? — Wšmi šebi schitt teje wjery, š kotrymž ša hašnyčž móžesch wschitke želiwe schipy teho šteho nepscheczela. (Eph. 6, 16.) Wachuj a modl šo! Modl šo stajnje k Bohu we wschitkej nusy, š prostwu a š modlitwu we duchu, a wachuj na to se wschej wobstajnosžu. (Eph. 6, 18.). Modl šo rano: Kneže, wučž me cžinicž po twojej woli, pschetož ty šy mój Boh, twój dobry duch

wedź me po prawym puczu (Př. 143, 10).
 Modl so w ecžor: Wobhoň me Božo, a
 pójnaji moju wutrobu, spytaj me a
 pójnaji moje myšlje. A hladaj, hacž ja
 na s tym puczu bym a wodź me na
 wjecznym puczu. Wołaj so k Bohu we
 času cžesčlich cžerpenjow a styštnych starosžjow;
 woprui jemu džak, hdyž so cži derje dže. Pro-
 štwu praweho wele samóže, hdyž sprawnu je.
 (Zak. 5, 16.) Tón knes je blisko wschit-
 kim, kiž so k nemu wołaju, wschitkim,
 kiž so we prawdži k nemu wołaju. Wón
 cžini po jich woli, a slyšchi jich wo-
 łanje, a pomha jim. (Př. 145, 18. 19.)

Kak młodženz dale pódže po cžistym puczu?
 Wšmi šebi kłobuk teho šboža. (Eph. 6, 17.)
 Won je cži we šwjatej kšcženzy hižom na
 hłowu stajeny. Khrystuš je twoje šbožo. Ty
 šy do jeho cžjeka sasčezjepeny, so šy byt płodna
 hałosa na tu tym šwojim winowym penku. Ty
 šy psches kšcženzu s nim do šmercže porebany,
 so runje jako wón wot morwych šbudženy je
 psches tu krasnosž teho wótza, tak tež dyrbišch
 ty we nowym žiwensju khodžicž. (Rom. 6.) Ty
 šy so we kšcženzy cžertej a wschitkim jeho
 skutkam wotrekł, a šy so tšjenicžkem u
 Bohu k wjecznemu wobšedženstwu šwecžit.
 Šwjaty duch chže cži pschi tym k pomozny štačž.
 Dđerž Bohu twoje šwjate šluby. Praj šwje-
 tej a jeho hrjesčnym wešetosžjam dobru nóz; ne-

mjej nicžo cžinicž s tymi nepłodnymi skutkami teje cžmy, šwar wele bóle na nje. (Eph. 5, 11.) Šbudž šo wschjednje k nowemu duchomnemu žiwenu we Khrystušu, šo by ty jašo drožo kupeny, Boh a cžezit na šwojim cžieli a na šwojim Duchu, kotrajž šaj božej (1 Kor. 6, 20.), a jašo dobra hašosa we Khrystušowej winizy płodny žiwjenja pschinešt.

Kak šchežijan pónđe po cžistym pucžu; wot šcheženzy, wot wobnowjenja šhecženškeho šluba, wot noweho narodženja we šwjatym duchu šem, hačž do pošleneje hodžiny tu we štym šwjeczi? D, šhudy, hubeny hrieschniko, woblecž šo kab at teje prawdosžje (Eph. 6, 14.), kiž je cži twój šmjelny šbóžnik se šwojim nesawinowatym, hórkim cžerpenjom a wumrecjom warbowat a dobyt. Khrystuš cže š draštu šboža woblecže a se šufnju prawdosžje cže wodžiše (Ies. 61, 10.), tak husto hačž ty łódny a lačžny po tej prawdosži, kotraž psched Bohom płaczi, šwjerjazej a pošutnej wutrobu š teho požohnowaneho šelicha piješch, kiž je dostatk teje šrwie Khrystušowej, a wot teho šhljeba iješch, kiž je dostatk teho cžjeka Khrystušoweho. (1 Kor. 10, 10.) Šlaj, to je tón prawy šhljeb teho žiwjenja a to manna, kiž je šnebeš pschischto a hačž do wjecžnosžje našyczi; to je to wino teho wešela, kiž šo se škaty našcheho šboža, šJešušowych šrwawnych ranow žórli a dušcije

we žiwjenju a we šmerczi wošchewi. D stup, luby šobuwumóženy, tak husto hacž troschta a pošy njenja na šwojim pucžu potrebašch, stup š wjerjazej wutrobu pod šschiz twojeho šbóžnika, a wužiwaj tam pschi jeho hnadnej weczerte drohe nebeske dary, kiž je czi wón we tutym žohnowanym šhljebi a wini po šwojej šmjelnoszi wotkasať: jeho czičko sa tebe date, jeho krej sa tebe pschelatu. S nimi dostanesch ty wodacžje hrjehow, žiwenje a šbóžnosz. Žena jenicžka šchtunda pschi božim bližzi šwecžena, je liepscha dyžili hewať tawšynt. Wona šwjeruje wjerjazu duschu š Jesušom, jako se šwojim nebeskim nawoženjom, dawa tróschť a nowu móz š šwecženju, so ty we skutku teho knesa newustanesch, a šschidkami duschje horje sljetujesch jako hodler, (Žes. 30, 31.) so pytašch, šchtož je horekač, hdžež Šhryštus šedži na prawizy božej, (Kol. 3, 1.) a napošljedk kónz šwojeje wjery, duschje šbóžnosz dostanesch. (1 Pjetr. 1, 9.)

Šlaj, we tajšim božim wuhotowanju: mecz ducha we prawizy, šchit wjery we šewizy, šklobuť šboža na hłowi, šabat prawdoszje wokolo wutroby, młodženž po cžištych pucžu pónđže. Wón dyrbi bože kašnje dđeržecž a prawje wjericž; wón dyrbi šbrónju božeho šłowa a modlitwy do tych horzych bitwow se šwjetom cžahnyčž a šo š Šhryštusom we šlubi dđeržecž.

Gzincje po tym, lubi synojo a dzówti! Boži duch wam k wobsanknenju praji: Pšheczerp sle, jako dobry wojak Jesom Khrysta (2 Tim. 2, 3.) S nim we flubi ty hrjech a šwjet, šmercž a helu pšchewinesch, a krašne dobyczje dzeržišch. Twój pucz dže horje k tym šbóžnym sahonom teho nebesteho Kanaana, hdžež bože wječne Zion a te hjety tych prawych steja. Tam budža tebi šweczj iandželjo palmy dobu- cja do rukow dawacž, a s nimi a s tymi du- chami twojich predy šbóžnje semretych pšhecželow a starschich hromadže budžešch ty potom pšched božim thronom spjewacž: šbóžny je tón mło- dženž a tón muž, kiž spytowanie šneše, pšchetož hdyž wón sprawny scžineny je, dostane wón tu krónu teho žiwjenja, kotruž tón šnes flubit je tym, kotstž jeho lubuja (Isa. 1, 12.); wón budže wječ- nie wostacž we domi šwojeho Boha a Khrysta. Hamen.

Wuhotowanje kšeszijskeho młodzenia

ſjadriwymy ſchpruchami a ſchtuczkami.

1. Ładaj ſo ſteho.

Redźbuj na twojich nepsheczelow, paſ ſo jich
ſawedzenjow.

My nimamy ſkrwju a ſczjełom wojo-
wacz, ale ſſierschtami a możnymi a ſkneźimi
teho ſwjeta, kotsiž w tej ſwjetej czjemnoſzi kneža,
ſtymi ſtymi duchami pod nebeſami. Eph. 6, 12.

Bydźcze ſtróſbi a wachujcze, pſchetož waſch
pſhecziwnik, ton cžert, khodži wokolo jako
rujazy law, a pyta, kohož by požreł; temu
ſtejcze napshecziwo twerdźje we wjeri. 1 Pjetr. 5, 8.

Nemjejcze lubo tón ſwjiet, ani ſchtož na
ſwjeczi je. Ze-li ſo ſchtu tón ſwjiet lubo ma,
we tym teho wótza luboſz neje. — Pſchetož
wſchitko, ſchtož na ſwjeczi je, jako žadoſz teho
czjeła, a žadoſz tych woczow a hor-
doſz teho žiwenja, to neje wot wótza, ale
je wot teho ſwjeta. 1 Jan. 2, 15. 16.

Moje dječzo, hdjež tebe ſki towarſchojo
wabja, dha nepoſluchaj jich. — Nekhodź po
pucju ſ nimi, a ſdjerž twoju nohu wot jich
ſchczješki. Pſchetož jich nohi bježa ſ ſtemu.
Pſchiſl. Gal. 1, 10. 15. 16.

Nebhdzje tež pschibožni, jako njefotfi bes
nimi bjechu, kaž pišane stej: Tón lud šynu so
delje k jjedži a k picžu a stanu horje k
hracžu. 1 Kor. 10, 7.

Radajcje šo, so wasche wutroby nebudža wob-
cžežene s wobžranstwom, s wopitstwom
a se staroszemi teje žiwnoszje. Luf. 21, 34.

Newopicže šo wina, s kotrehož nesdobne
waschnje pschińdže. Eph. 5, 18.

Prósnekhodjenje wucži wele steho.
Sir. 33, 29.

Rhodzmy potsiwie, jako wodnjo, niz we wob-
žranstwi a wopitstwi, niz we komorach
a nepotsiwoszi, niz we šwarenju a sawiszi.
Rom. 13, 13.

Kurwarstwo pał a wscha necžistosz,
aby lakomstwo nedyrbi bes wami menowane
bycz, jako šo šwjatym pschisteji, tež niz nehorne
šłowa a nabłasnje rycžje aby žorty, kiž
wam nepschisteja. Eph. 5, 3. 5.

Šte rycžje skaža dobre pocžinki. 1 Kor. 15,
33.

Štupi reknu we šwojej wutrobi: Bóh
neje. Ps. 14, 1.

Nedajcje šo molicz. Ani kurwarjo,
ani pschibojšy, ani mandželstwałamarjo, ani kiž
šami se šobu hańbu czjerja, ani lakomni, ani
wopitzy, ani hanibnizy, ani rubežnizy, nebudža
bože kralestwo dostacj. 1 Kor. 6, 9. 10.

Brecž, cžercže, sjeršta satamany! Za
s tobu ničjo nerodju. Sym w swjedomnju tež
womasany, dha krepeny sym s Khrysta krowju.
Brecž swjet! Brecž hrjech! Was sacžisnu!
Bóh słyschi; wam šo wotrefnu. (Spjew. kn. 683, 6.)

Dži na cžerta a neboj šo; dži na swjet,
kaž šo słuscha; dži na krej a tež na wscho to,
ščtož hrjech je, — luba duscha! — Do wječ-
nej hańby sapano tón, kiž jim wschudjom spucja
dže. (Spjew. kn. 253, 5.)

2. Bydž wobstajny we dobrym.

Za sym tón wschedomožny Bóh, khodž psche-
demnu a bydž fromny. 1 Mojs. 17, 1.

Daj mi, mój syno, twoju wutrobu:
a nech šo moje pucžje twojimaj woržomaj
spodobaju. Pschist. 23, 26.

Moje dječjo, poslušaj wučžby twojeho
nana, a newopusčej pschikasn twojeje ma-
cžerje. — Pschetož to budže rjana psychnoš
twojej hłowi, a słoty recžas na twoju schiju.
Pschist. 1, 8. 9.

Miej twoje weselje na tym knesu,
tón budže tebi dacž, ščtož šebi twoja wutroba
požadaj. Ps. 37, 4.

Wostan šwierny a sadžerž šo pravje;
pschetož tajkim šo napošles derje pónđe. Ps. 37, 37.

Džerž, ščtož ty masch, šo by ničto
newsał twoju kónu. Spjew. Jan. 3, 11.

Kaž wy teho knesa Jesom Khrysta šze
horjewšali, tak we nim khodžcže. Kol. 2, 6.

Wojowaj to dobre wojowanie teje
wjeru: sapschimn wječne žiwenje, na kotrež tež
by powołany. 1 Tim. 6, 12.

Bydž swjerny hač do šmercžje, dha
chžu tebi tu frónu teho žiwenja dacz. Sj. Jan. 2, 10.

Za k tebi du! — Me, Božo, horje wsmi, kiž
ty me stworik by. — „Ssem kemni pój, so
wotref swjetewi!“ To jene žadasch ty. Za
wutrobu cji k darej noschu; cjin, so je cžišta,
to cje proschu. Za k tebi du.

Za k tebi du! Stwor cžištu wutrobu,
daj ducha swjateho; twar we mni ty sej, Božo,
swjatnižu, so swjernosž sjewi so. Daj mōž,
so na Jesusa hladam, na tebi wišam, tebe
žadam. Za swolny du. Spjew. kn. 685, 1.6.

Spomni, so by Khrystušowy wschón; ty
by so jemu podať. Spomni dale na to, so so
Wón je tebi žylje dodať. — Ty móžesch s
neho možn wsacž a nepschecželow poteptacž.
Spjew. kn. 263, 3.

Djerž wschať twoju frónu twerdžje; twer-
džje djerž, schtož dostanesch. To psched Bohem
jara šmerdži, hdyž ty sašo wotpanesch.

Nesabydž to, luba duscha. Nepschestaň wišaf
wojowacž, w bitwi pschiberacž so šluscha, hač
cje Boh b'dže k sebi wsacž.

Kwataj, chžesch-li secher westacž, wot swjet-
neho nesboža; kwataj, chžesch-li hnadu dostacž,
a so sminyež skážnja.

Kwataj, so by derje w ujšch oť swjeta les-
nym k ošydłam a do cjič'ho Zoar dojšchot, w
bežim mjeri westaf tam. Spjew. kn. 257, 8. 16, 19, 20.

3. Lubuj bože słowo.

Nebeske kralestwo je podobne kupcej, kiž dobre parlie pytasche. A jako wón jara drohu parlu namaka: dzjesche wón, a pscheda wschitko, schtož mjejesche a kupi tu samu. Matth. 13, 45. 46.

Za wjem schaz jara wyšoki, wón słoty je a krašny; a wutrobu mi sweseli, haj, na swjeczi nej žadyn schaz tak jasny.

Tón schaz to słowo bože je, kotrež Bóh knes sam płodži. To do nebes nas powedje, a pokazje, fak k žiwcnju šo khodži. Spjew. kn. 178, 1. 2.

Powedancžko.

We domi pobožneho, bohateho knesa bjesche bože dziecjo wobradžalo. Šwojich schtyrioch služomnikow sawoławschi, dzjesche tón knes: „Tu macje wasche bože dziecjo! Hlaj, tu šu 4 biblije, a 4 hromadki penes, kóžda sdjewecj schješnakami. Bercje kóždy, schtož chjecje, bibliju aby penesy.“ Brjeni wotrocžk na to wotmolwi: ja nemóžu čjtacj, hduž šebi te pcnesy wuproschu. Druhi dzjesche: ja móžu ždyn čjtacj, ale ja šym njetko runje we nuly, ja chju tež radscho penesy wsacj. Tsecji runje tak rycjesche. Schwórteho, 14 ljet stareho hólczka šo tón knes woprascha: „Mój šyno, chješ ty tež penesy mjecj?“ — Tón młodjenž jemu wotmolwi: „Mój kneže, dokelž wy mi te knihe possicjujecje, dha dyrbja dobre bycj. Za chju radscho bibliju, hacj penesy wsacj, šo bych mojej macjeri druhdy njescho s neje priódfčjtacj móhł.“ — Tu bibliju wotanknuwschi, namaka pak wón přjedku słoty, kiž bjesche 12 schješnakow winojty. Čji drusy, to wohladawschi, hłowny póšchachu, ale wschał bječju wubrati, schtož kóždy chysche.

Wuswol šebi tež ty, mój syno, moja dźowka!
kaž Marja, k Jesušowymaj nohomaj šedjo, to je
ne nusne, tón dobry dźiel, kotryž wot
tebe wsaty nebudje. Luf. 10, 42.

Dokelž wot małoszje šwjate pišmo wješch,
móže to šamo cje rošwucžowacz k šbóž-
noszi, psches wjeru do Jesom Khrysta. Jak.
1, 21. 22.

Šbóžni šu czi, kiž bože šłowa šly-
šcha a to šamo wobarnuja. Luf. 11, 28.

Dajcje temu šłowu Khrystušowemu beš
wami bohacžje bydlicž we wschej mudroszi.
Rošwucžcže a napominajcže šo šami
š psalmami a š šhwalobnymi a š duchomnymi
šhyrlischemi, lubošnje spjewajo temu knesej we
šwojej wutrobi. Kol. 3, 16.

Wšmicžje to šłowo horje š cžichej wutro-
bu, kotrež do was šcžjepene je, a móže wasche
dušchje šbóžne cžinicž. Bydžcže pak cžinerjo
teho šłowa a niž jeno pošlucharjo, š kotrymž
wy šo šami ššebacže. Jak. 1, 21. 22.

Pomhaj, Jesu, šo cži wjerju; Twoje šło-
wa wjernošž šu, do nebja me wedu k mjeru,
džž ja prawje wotporžnu. Tón trošcht neje do-
pošnaty, kiž je w twojim šłowi daty. Spjew.
kn 157, 2.

Nam wotewř, kneže, wutrobu, šo šłowu
mjesto damy; pschi šrudobi a wešelu je we nej
šakhowamy. Nech šwjerni pošlucharjo my a
šłowa cžinerjo tež šmy, štokročne plody da-
my. Spjew. kn. 692, 5.

Wascha brón bydj Bože słowo. So bje-
dziej stajnje wufcje s nowho, so swjet was
neby jatych wsa! Precz, refcje, nepshecjel! Tu
je Immanuel! Hosianna! Precz bojsoz wscha;
schtuž Khrysta ma, na swjeta fiershczi doby-
wa. Spjew. 687, 1.

4. Dzerž fšhczenfski flub.

Ja chzu sponnicz na swój flub, kotryž
ja stobu sczinit šym we času twojeje młodoszje:
a chzu stobu wieczny flub sczinicz. Czech.
16, 60.

Se fšhczenzu šo newotmuje nerjad na
czjeli, ale šo stane flub dobreho swjedomnja
s Bohom, psches to horjestacze Jesom Khrysta.
1 Pietr. 3, 21.

Wy sze wschitzu Bože dźieczi psches tu
wjeru we Khrystusu Jesusu. Pschetož kaž wele
was na Khrysta fšhczenych je, czi sze šo Khrysta
woblekli. Gal. 3, 26. 27.

Schtuž pak Khrystusoweho ducha nima,
tón šamy neje jeho. Rom. 8, 9.

Niz jako bych tošamo hižom šapschijał,
aby hižom dokonjany był: ja hoñju pak ša tym,
hacž bych jo šapschijał, jako tež ja wot Khrysta
Jesusa šapschijaty šym. Philp. 3, 12. 14.

Ty, Božo, chyt po swojej hnadzi me w
tutym flubi šakhowacž, hacž budze me po
twojej radzi šmerez junu wotsal šawołacž. Tak
w žiwensu a wumrecju ston twój a tam cze
šhwalicž chzu. Spjew. 683, 7.

Djerzje twerdje kschczenske prawo! Ach
 swjernih biedjerjow je mało, kiž psches smjech
 du sa Jesuskom. Spjew. kn. 687, 11.

Swecje so, na Khrysta kschczeni;
 a stejcje, loschtam wotrefneni, we žiwej mozy
 knesowej. A schtož jow wustawa, nech na tónz
 polada; tam je radosž! Sduž do bitwy nietsk
 wutrobny! We nebesach je dobycje. Spjew. 687, 2.

5. Rhodž swjeru k božemu blidu.

Ja sym tón khlieb teho žiwjenja,
 schtuž kemni pschindje, tón nebudje hladny, a
 schtuž do mne wjeri, temu su nidy picž nese-
 chze. Jan 6, 35.

Jesus dzesche: Sawjernje, sawjernje, ja
 praju wam, nebudjecze-li ijesz czjeło teho czlow-
 skeho syna a picž jeho krej, dha žaneho žiwe-
 nja nimacze we sebi. Schtuž moje czjeło
 ije, a pije moju krej, tón ma wječne žiwe-
 nje, a ja budu jeho na poslenim dnju s bu-
 džicž. Pschetož moje czjeło je ta prawa
 ijedž, a moja krej je to prawe picžje.
 Schtuž moje czjeło ije a moju krej pije, tón wo-
 stane we mni, a ja we nim. Jan. 6, 53—56.

Nech so pak czlowek sam spytuje, a
 nech tak ije wot teho khlieba a pije steho ke-
 licha. Pschetož schtuž nedostojnje ije a pije,
 tón ije a pije sebi sam tón sud, so wón ne-
 rošbudži to czjeło teho knesa. 1 Kor. 11, 27. 28.

Jesus derje czini! W khliebi a tež wini da
 mi czjeło skrwju. Psches neho sym žiwy, wi-

dju wulke djiwy wotkasanju tu. Kosch ty me, ja koschu cje, dai, so wopomnju ja tebe a cji dam sam sebe.

Hješ, o duscha, manna; spjewaj: Hošanna, synej Davita, jeho wuswolena, jemu polubena, o cžesz nebeska! Bydž ty mój, ja budu twój; hdyž cje moja duscha sškowa, budje wjecznie strowa. Spjew. kn. 187, 1. 3.

O Khrystcje, khljebe nebeski, dai so mi k žohnowanju, o krej, ty sa mne pschelata, ach bydž mi k wujednanju. Ty we mni a ja we tebi, hacž budjesch k tamnej krasnoszi me njedy horje sbudžicž.

6. Modl so a wachuj.

Wachujcže a modlcže so tak, so wy do spytowanja nepschindžecže. Duch je hotowy, ale cžeto je słabe. Matth. 26, 41.

Bójcže, modlmy so, a kłakmy a panmy delje psched tym knesom, naschim stworicželom. Pschetož wón je nasch Bóh, a my smy lud jeho pastwy a wowzy jeho ruki. Ps. 95, 6. 7.

Za chzu so k Bohu wołacž, a tón knes budje mi pomhacž; na weczor a rano a pschypotnju chzu ja skoržicž a skiwlicž, wón budje mój hłóš słyshecž. Ps. 55, 17.

A to je ta nadžija, kotruž my k nemu mamy, je-li so psche cžo prosymy po jeho woli, so wón nas wusłyschi. 1 Jan. 5, 14.

Wojuj smodlenjom a spjewaj, nech so cži newostudži, stajnje na sebi sam dželaj, dy so cžeto pschecžiwí. Spjew. 257, 5.

Modl so a dži po božej schcjeschzy, cžin
šwjeru, schtož ty cžinicž masch, dha budže sbožje
w twojej kejšchzy, ty božej hnady wužiwasch. Schtuž
Bohu wschön so dowjeri, Bóh teho nihdy ne-
puscheži. Spjew. 305, 7.

Spomn na mne, hdyž ja tebe proschu; tu
prostwu wuštyšch slubosžju, hdyž w šwojej du-
šchi Khrysta noschu, mi wottańk wušchi s wutro-
bu; dai jeno mi, schtož dobre je a duschi sbóž-
nosž pschinese. Spjew. kn. 391, 3.

7. Troschtuj so s Bohom,

hdyž so cži w šwjeczi styscheže.

Ja šym cže s wječžnej lubosžju lu-
bowak, teho dla šym cže s lutej dobrotu k šebi
cžahnył. Jer. 31, 3.

Móji nan a moja macž me wopuschežitaj,
ale tón knes so po mni horje bere. Ps. 27, 10.

Ja was nochžu šyrotow wopuschežicž; ja
pschindu k wam. Jan. 14, 18.

Móže tež žona šwojeho džjesžja sabycž, so
by so nesmjelita na šynu šwojeho žiwota? A
hacž by teho šameho sabyta, dha ja tebe wschał
nochžu sabycž. Jes. 49, 15.

Ja cže nochžu wopuschežicž, aniz wot tebe
wotstupicž. Jos. 1, 5.

Haj, ja chžu was nosžycž hacž do starosžje,
a hacž wy sewschjedžiwicže. Ja chžu jo cžinicž,
ja chžu was sbjehacž a nosžycž a wumož. Jes.
46, 4.

Nebóji so, ja šym s tobu; nestrožej so,
ja šym twóji Boh; ja pošylnju tebe, ja tež tebt

pomham, ja sđeržu tebe s prawizu mojeje prawdoszje. Jes. 41, 10.

Dha wschaf wostanu ja pschezo pschi tebi: pschetož ty djeržisch me sa moju prawu ruku. Ty wodžisch me po swojej radži, a mosmesch me na posledku s časzu horje. Hdyž ja jeno tebe mam, dha ja nicžo nerodžu wo nebesa a wo semju. Hacz mi hrnje cžjeto a duscha sa wutlitez, dha wschaf sy ty, Božo, kóždy čas mój wutrobny troscht a mój džel. Ps. 73, 23 — 26.

Porucz temu knesej swoje puezje, a mjej nadžiju k nemu: won budže wschitko derje cžnicž. Ps. 37, 5.

Dowjer so, luba duscha, so spuschcej na Boha, to bozej ruzy sluscha, so pomha s nesboža. Hdyž tebe srudnosž tyschi, prosch jeho sa pomoz, won twoju próstwu slyschi: da swjetlo sa tu nóz. Spjew. 17, 6.

Boh je žiwy, neplacz wschaf, o ty srudna duscha! Čžisne tebe twój kschiz snak, to so cžerpicz sluscha. Čžerp dha wschaf, Boh chze tak scjernjom rózje plodžicz, k dobremu cže wodžicz. Spjew. 20, 1.

8. Wschjedne sdychowancžko.

Wedž me džiwnje, Jesužo, jeno sbóžnje, sbóžniko; kaž ty me wot mlodoszje, luby Jesu wozdžik sy, tak tež wodž me, Jesužo, dale, luby sbóžniko.

Wedž me k tamnej sbóžnosži, hdžež me nicžo netyšchi; wedž me k tamnem žiwenju, hdžež ja po wschjem bjedženju refnu s žykej wutrobu: Jesus je me wodžil tu. Spjew. 609, 1. 9.

mojeje

tebi:

ruku,

šmešch

jeno

šha a

a ša

š moj

-26.

mjej

cži-

j na

fne-

o sa

jetlo

udna

czer-

taf

ojicj.

.

šhož-

wo-

šuby

nicjo

š ja

Še.

N a w j e s c h t k.

Towarstwo macjizy serbskeje, kiž so po jutrach 1847 w Budyschini sałoži, ma to wotpo-
hladanje, psches dobre serbske pišma sa rošwucže-
nje a nawedžitostž serbskeho luda po móžnoszi so
staracž. — Kaž stej kralowskej sakskej ministerstwi
snutstomnych naležnoszjow a kultura a sjawneho
wucženstwa sałoženje tajkeho towarstwa sa wužitne
spósnakej, tak je tež kralowske pruske knežerstwo w
Lignizy swojim poddanam pschistupenje k temu
samemu na podomne waschnje dowoliło. — Sta-
wy towarstwa džiela so do dweju rjadomnjow.
Stawy prijeneje rjadomnje dawaju sa ljetno 1 tlr.
10 nsl., stawy druheje pak 25 nsl. Sa to dosta-
waju stawy prijeneje rjadomnje wschje wot towar-
stwa wudawane knihi a časopiš, stawy druheje
rjadomnje pak jenož te knihi bes časopiša darmo.
— Schtóž k towarstwu pschistupi, dostane pschi-
stupny list, kiž jemu prawo da, wot k. Smolerja
w Budyschini towarstwowe pišma woteberacž. —
Ljetne dokhody so porjadnje po dwjemaj tseczino-
maj sa wotpohlady towarstwa načoža, jena tse-
czina so pak jako towarstwowy poklad pod me-
nam: „Macjiza serbska“ na dan wupožcži.
— Brjodkstejerstwo a wuberk towarstwa ma swoje
bydło w Budyschini. Jeho nietzišchi stawy su: D.
Klin, duch. Jakub, tachantski wikar Kucjanf, vize-
direktar Wanaf, seminarsti wuczer a wikar Buf,
red. Smoler, notar Zyž, duch. Seiler, kan-
Befar, direktar Buf, wuczer Kulman I., ri-
nik Rychtar, kanonikus Haschka, D. Pful-
aktuar Seyfert.

o
=
=
o
i
o
e
o
l
s
.
.
=
=
e
.
i
-
=
=
.
e
.
=
=
i

